

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Dan Kersch**, *Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.* - ...fir eng drétt Crèche ze realiséieren, och am Kontext vun enger besserer Conciliatioun vu Vie professionnelle a Vie privée, wou also soll eng Crèche kreéiert gi fir 32 Kanner. Ee Véierel dovunner soll reservéiert si fir d'Kanner aus der Gemeng Suessem an de Rescht da fir Leit, déi beim Stat schaffen. Wéi gesot, d'Gemeng Bieles ass do ee vun eise Partner, op där anerer Säit da selbstverständlech och de Kolleg Meisch mat senge Servicer, an awer och d'Gemeng Suessem. De Bauhär vun deem Ganze soll d'SNHBM sinn an d'Bauzäit soll ronn zwee Joer sinn.

Wann Der erlaabt, Här President, géif ech nach kuerz op dat agoen, wat elo hei an der Debatt och gesot ginn ass. D'CSV, an doriwwer sinn ech frou, attestéiert eis, dass dat, wat mer haut am Fong zesummen decidéieren, méi wäit geet wéi dat, wat mer an der Vergaangenheet vun der Fonction publique als Solidaritéitsbäitrag gefuerdert haten, fir de Budget kënnen ze sanéieren. Dat war och gewollt mat deem Ofkommen, wat 2016 mat der CGFP gemaach ginn ass.

Dann ass gefrot ginn, ob mer géifen iwwer en neien Accord verhandelen. Ech mengen, och dat ass kee Geheimnis. Ech hunn dat scho virun engem hallwe Joer gesot, dass mer selbstverständlech a weideren... A wann een nach weess, dass deem Accord salarial, dee mer haut hei diskutéieren, en Enn fënnt den 31. Dezember 2018, ass et normal, dass d'Regierung sech mat hirem Sozialpartner zesummesetzt.

Ech mengen, de Sozialpartner CGFP huet eng Rei vu Prioritéite gesot, déi een am Moment wéilt diskutéieren. An et ass evident, dass mer eis mat hinnen un en Dësch wäerte setzen. An esou wéi ech et ëmmer gesot hunn, gëtt et fir eis do keng Tabuthemen. Et ass um Sozialpartner, fir seng Prioritéiten ze formuléieren. An et ass un eis, fir dann dorobber ze reagéieren.

Vläicht nach ee Wuert zu deem, wat vum DP-Vertrieder gesot gëtt iwwert d'Reduktioun vun engem Stage. Ech mengen, esou wéi ech dat verstanen hunn, ass dat jo och eng vun deenen Diskussiounen, déi d'CGFP prioritär wéilt féieren. D'CGFP selwer huet d'Antwort op den DP-Vorschlag ginn, fir de Stage vun dräi op ee Joer zrëckzezeien, näamlech dass dat am Moment kontraproduktiv wär. Ech deelen déi Aschätzung vun der CGFP.

Ech sinn der Meinung, dass mer dat, wat mer och deemools am Accord vun 2016 festgehalten hunn, dass mer eis musse méi Gedanke maachen iwwert d'Aféierung vun enger regelrechter Verwaltungsschoul a virun allem, an dat huet de mandatéierte Spriecher vun der DP jo och gesot, och iwwert d'Formation continue, dass dat also déi Saache sinn, iwwert déi mer eis prioritär sollten ënnerhalen. An ech sinn iwwerzeegt dovunner, dass mer et wäerte faerdegbréngen, doriwwer och parteiwwergräifend e Konsens ze fannen.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président.* - Merci och. Domat si mer um Enn vun den Diskussiounen iwwert de Projet de loi 7182 a mir géifen direkt zur Ofstëmmung iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7182 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. D'Ofstëmmung ass elo ofgeschloss.

60-mol Jo, domat ass also de Projet 7182 unanime ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Martine Mergen), Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Boffering, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze froen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Mir ginn zum nächste Projet iwwer, dem Projet de loi 6708, wou d'Ekonomieskommissioun och gefrot hat, well se beim Modèle de base bliwwen ass, fir dem Rapporteur fënnel Minutte méi ze ginn.

Ass d'Chamber do dermat d'accord?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

De Rapporteur, den Här Fayot, huet d'Wuert.

5. 6708 - Projet de loi relative

- au contrôle de l'exportation, du transfert, du transit et de l'importation des biens de nature strictement civile, des produits liés à la défense et des biens à double usage;

- au courtage et à l'assistance technique;

- au transfert intangible de technologie;

- à la mise en œuvre de résolutions du Conseil de sécurité des Nations Unies et d'actes adoptés par l'Union européenne comportant des mesures restrictives en matière commerciale à l'encontre de certains États, régimes politiques, personnes, entités et groupes

et portant abrogation de

- la loi modifiée du 5 août 1963 concernant l'importation, l'exportation et le transit des marchandises;

- la loi du 5 août 1963 concernant la surveillance des importations, des exportations et du transit des marchandises;

- la loi du 28 juin 2012 relative aux conditions des transferts de produits liés à la défense dans l'Union européenne

Rapport de la Commission de l'Économie

► **M. Franz Fayot** (*LSAP*), *rapporteur.* - Merci, Här President. Merci der Chamber fir déi Grousszügegkeet mat der Zäit. Ech probéieren, mech un zéng Minutten ze halen, mä ech kann net ausschleissen, dass ech déi fënnel Minutte brauch.

Här President, léif Kolleeginnen, léif Kolleegen, dese Projet de loi betrëfft eng Matière, déi nawell sensibel ass. Et geet hei am Fong an der Haaptsaach ëm den Export, den Transit an den Import vu Waffen an anere sensibele Gidder.

Dese Projet de loi ass net ganz zent. Et ass e Projet de loi vum Juli 2014, deen eng Zäit gebraucht huet, bis en aviséiert ginn ass vum Statsrot, zu deem eng ganz Rei Kierperschaften hiren Avis ofginn hunn a mat deem mer eis als Ekonomieskommissioun am Oktober 2016 ugefaangen hunn ze beschäftegen, wéi, wéi gesot, den Avis vum Statsrot vum Juli 2016 bis virlooch.

Mir hunn dunn eng Lettre d'amendement eraginn am Ukank vum Joer 2017 an et huet dunn nach eng Kéier ee Joer gedauert, bis mer du schlussendlech konnt den Avis complémentaire vum Statsrot analyséieren an zum Enn vun eisen Aarbechte kommen.

Här President, dese Projet de loi huet en duebelt Zil: Engersäits ass et néideg, fir déi eenzel Regelunge fir den Export, Import an Transit vu sougenannte sensibele Wueren a Bienen an engem eenzegen Text ze regroupéieren. Dat ass och am Sënn vun enger administrativer Vereinfachung. An op där anerer Säit ass et d'Zil, fir déi bestoend Reglementatioun un déi aktuell Evolutioun vum Marché an un d'Besoin vum de wirtschaftlechen Akteuren ze adaptéieren.

De Gesetzesprojet abrogéiert domadder dat ëmgeännert Gesetz vum 5. August 1963 iwwert den Import, Export an Transit vu Wueren an iwwert d'Iwwerwaachung vun den Importatiounen, Exportatiounen an dem Transit vun de Wueren.

Dese Projet de loi betrëfft den Office des licences vum Ministère de l'Économie. An ech

profitéiere vun der Geleëenheet, fir de Leit vum Office des licences aus dem Wirtschaftsministère an der Haaptsaach, mä och de Leit vum Ministère des Affaires étrangères, déi och vun deemem Projet betrëfft sinn, Merci ze soe fir hir ganz gutt Kooperatioun, an natierlech och de Kolleegen aus der Ekonomieskommissioun fir d'Mataarbecht op deemem Projet.

De Projet, wéi gesot, abrogéiert a remplacéiert d'Gesetz vum 1963 an och d'Gesetz vum 28. Juni 2012 iwwert d'Konditioun vum Transfert vu Verdeedegungswueren an der Europäescher Unioun. Dese Gesetzestext respektéiert natierlech och d'Accorden an d'Zesummenaarbecht, déi Lëtzebuerg traditionell an deemem Beräich mat der Belsch hat, am Kader vun der UEBL, an och mat Holland an deser Matière. Et gëtt also hei den nationalen, europäeschen an internationale Kontext a Betruecht gezunn, well mir setzen och nach eng Partie Restriktiounen, international Restriktiounen am Beräich vum Waffenhandel mat deemem Projet de loi ëm.

Et ass e ganz technesche Projet de loi, wann ech lech e wierklech misst am Detail hei explizéieren, da géif ech keng 15 Minutte brauchen, mä 45. An dann hätt ech hei eng allgemeng „Saalfucht“ viru mer, an dat wëlle mer net. Dofir maachen ech dat vill méi kuerz.

Den Domaine d'application vun deemem Gesetzestext betrëfft dräi Domänen: engersäits den Export, den Import an den Transfert vu Wueren vu souwuel enger strenger ziviller Natur wéi och vun deenen, déi an der Verdeedegung agesat ginn, also Waffen, an dann och vu Wueren, déi souwuel fir zivill wéi fir Verdeedegungszwecker agesat ginn. Dat sinn déi sougenannten „biens à double usage“.

Zweetlens applizéiert sech dëst Gesetz op d'Vermëttlung, den „courtage“, op d'technesch Hëllef an immateriell Technologietransferten, an drëtens, wéi gesot, op d'Ëmsetzung vu verschiddene restriktive Moosname vum Sécherheetsrot vun der UNO a vum Rot vun der Europäescher Unioun.

Wéi gesot mécht dese Gesetzestext eng administrativ Vereinfachung an och eng Kodifikatioun vun dem Contrôle vum Export, Import an Transit vu Wueren a sougenannten „biens sensibles“.

Obwuel et net méiglech ass, fir existéierend Autorisationssystemer duerch e Régime de déclaration ze ersetzen, ass et awer zumindest méiglech, fir de System vun den Autorisationsuffroe fir Exporter, Importer an Transiter vu verschiddene sensibele Wueren ze vereinfachen. Mir bréngen heimat Kohärenz an Homogenitéit an dese ganz spezifesch Beräich vum Lëtzeburger Gesetz a gläichzäiteg reduzéiere mer d'Unzuel vu Gesetzestexter, déi sech an deser Matière uwennen, a mir regroupéiere se an engem eenzegen Text.

Wéi gesot, et geet hei ëm dräi Klasse vu Wueren: engersäits Wueren vu ziviller Natur, déi awer ënner verschidde Restriktiounen falen, zweetens Produiten, déi fir militäresch Verdeedegung agesat ginn, an dann nach Produiten, déi susceptibel sinn, fir bei der Doudesstrof, der Folter an anere grausamen, onmenschlechen oder entwürdigende Behandlungen oder Bestrafungen agesat ze ginn.

Niewent dem Export, Import an Transfert vun dese Wueren sinn och nach d'Vermëttlung, d'technesch Hëllef, den Transfert vun Technologien a restriktiv Moosnamen, déi sech aus den Embargoen erginn, wéi gesot, viséiert.

(Veuillez lire: Och wann de virleiende Gesetzestext d'Autorisationsprozedure fir Export, Import an Transit vu verschiddene sensibele Wueren festleet, esou touchéiert en awer net den Autorisations- respektiv Verbuetsregimm vun enger Rei méi spezifesch Gesetzter an deemem Kontext.)

Am Beräich vun de Waffegesetzter handelt et sech hei zum Beispill ëm de Verbuetsregimm vun traumatesche Waffen, Streebommen, Sprengstoff a chemesche Waffen. An déi Matière sinn alleguerter vun deemem Text net tangéiert. Déi gi vu spezifesch Texter geregelt a sinn, wéi gesot, heivun net betrëfft. Kulturgidder sinn och net betrëfft vun deemem Text.

Här President, ech géif gär e puer Wuert soen zu de parlamentareschen Aarbechten zu deemem Projet de loi. Ee vun deene relevanten, wichtegen Avisen hei ass dee vun der Konsultativer Mënscherechtskommissioun. An hirem éischten Avis vum November 2015 bedauert d'Kommissioun, dass d'Fro vun de Konditiounen, fir d'Autorisationen ze accordéieren, an engem Règlement grand-ducal virgesi sinn a sech net am Gesetzestext sollen zrëckfannen, dat haaptsächlech aus Visibilitéitsgrënn. An hirem Avis mécht d'Konsultativer Mënscherechtskommissioun dann och nach eng Rei vu Recommendationen, wéi zum Beispill, fir eng Klausel an d'Gesetz ze schreiwen, dass all Transit, Export, Import vu sensibele Gidder muss konform zu eisen Engagementer am Beräich vun de Mënscherechter sinn.

D'CCDH ënnersträicht och, dass déi wichteg Eerausfuerderung fir d'Autoritéite wäert sinn, ze kontrolléieren, dass d'Normen am Gesetz konsequent an uniform applizéiert ginn, fir eng integral Anhalung vun de Verflchtunge vu Lëtzebuerg am Kader vun den internationalen an europäesche Mënscherechter kënnen ze garantéieren. Soumat ass et hei net just eng Fro vu legislativem Kader, mä och nach vun den néidege Ressourcen, déi mer eis musse ginn, fir d'Gesetz kënnen regelgetrei ze applizéieren.

Den Avis vum Statsrot huet an der Haaptsaach och Froe vum Cadrage normatif opgeworf, huet gesot, dass eng ganz Rei Dispositiounen aus deene Reglementer missten an d'Gesetz kommen, dat weinst der Jurisprudenz, déi den Artikel 32 (3) vun der Constitution betrëfft viru senger Ofännerung. An dat hu mer dann och gemaach. An dat war eben och de Gros vun der parlamentarescher Aarbecht zu deemem ganz techneschen Text, fir eben déi Adaptatiounen do ze maachen am Gesetzestext, wéi de Statsrot dat verlaangt huet.

Här President, ech géif nach gären op eng Partie Diskussionspunkten agoen, déi mer an der Ekonomieskommissioun haten zu e puer méi sensibele Punkten an deemem Gesetzesprojet. Praktesch ass dat hei natierlech eng Matière, déi vill Leit interesséiert, well et, wéi gesot, ëm Waffenexporter, -transiter an -importer geet.

An dofir war d'Fro: Jo, wat ass dann eigentlech an der Praxis heimat verbonnen? Wat fir eng Importer, Transiter maache mer hei zu Lëtzebuerg? Wat gëtt et hei?

An do krute mer erkläert, dass et am Fong an der Praxis effektiv hei haaptsächlech ëm Transiter geet vu sensibele Wueren. Et gëtt bei eis keen Export oder Import gemaach vu Waffen oder anere sensibele Wueren. Et geet hei wierklech an der Haaptsaach ëm den Transit.

An, bon, do hate mer nach eng weider Diskussioun iwwert de Courtage, iwwert d'Vermëttlung vu Waffen. Do ass och gesot ginn, dass dat eng Aktivitéit ass, déi bei eis net encouragéiert gëtt. Déi ënnerläit ganz strikte Konditiounen, enger duebeler Autorisation vum Justizministère an, wéi gesot, och vun eben dem Ekonomiesministère. An déi Konditiounen si ganz restriktiv. Et ass wierklech gesot ginn: „Mir vermeiden dee Business, well domadder sinn natierlech méiglech Reputatiounsschied verbonnen, souwuel wat eben d'Destinatioun vun deene Gidder ugeet wéi och Froe vum Finanzement.

(Interruption)

À propos vum Finanzement...

Elo hunn ech schonn en éischt Opfer gemaach!

(Hilarité et interruption)

Jo, jo!

À propos vum Finanzement ass jo gewosst, dass mer alt emol an der Vergaangenheet kritiséiert gi sinn. Amnesty International hat 2016 e Rapport gemaach, wou d'Lëtzeburger Finanzplaz e bësse kritiséiert ginn ass weinst hire méiglechen Implikatiounen oder weinst Faillen an eiser Legislatioun am Beräich vum illegale Waffenhandel.

An do ass gesot ginn hei ganz kloer: „Wann d'Operatioun illegal ass, dann ass och de Finanzement illegal.“ Dat ass dee grouse Prinzip an deser Matière. An dee gëtt bei eis encaféiert an der Haaptsaach iwwert d'Gesetz zum Antiblanchiment, mä och zu enger ganzer Rei Restriktiounen, wat de Waffenhandel ugeet, zu deene Lëtzebuerg natierlech adheréiert. Mä et ass ze hoffen, dass mat deemem Text eise legislativen Dispositif méi komplett gëtt, wéi och Amnesty International dat gefrot hat an hirem Rapport vum 2016, well och d'Kontrollen eben elo hei e bësse méi enk gezurrt ginn.

Déi aner Diskussioun, déi mer haten, betrëfft d'duebel Autorisation. Dat hei ass eng Matière, wou Exporter, Transiter an esou weider souwuel musse vum Wirtschaftsministère wéi och vum Ausseministère approvéiert ginn. An an deem Zesummenhang hate mer och nach eng Diskussioun relativ zum Schluss - mä ech ka mer virstellen, dass den CSV-Spriecher dorobber wäert agoen - iwwert d'Transiter vu Waffen iwwer Lëtzebuerg.

Notamment war et apparement de Fall, dass Waffen transitéiert sinn iwwer Lëtzebuerg an Destinatioun zum Beispill vun der Tierkei, wat en NATO-Memberstat ass a wat fir den Domän vum Transit vun eis als en „pays ami“ considéiert gëtt.

Gutt, dat sinn natierlech da Länner, déi net onproblematesch sinn, mä wou een, mengen ech, muss am éischte Plang eng Léisung dann op diplomateschem Wee fannen oder d'Fro stellen no der NATO-Memberschaft vun esou Länner. Mä ech mengen, et ass esou, dass d'Transitpolitik am Fong esou Waffentransiter nëmmen duerchwénkt. De Minister ka mer soen, ob ech mech do iren. Mä ech mengen, dat ass effektiv d'Praxis, déi hei applikabel ass.

E leschte Punkt betrëfft den Dateschutz. D'CNPD huet an engem rezenten Avis drop higewisen, dass mer missten en Artikel an d'Gesetz setzen - dat ass den Artikel 17 -, fir de Responsable du traitement virzegesi fir déi Donnéeën, déi hei an dësem Beräich behandelt ginn. Hei ass natierlech ze soen, dass dat eng Dispositioun ass, déi mer deemnächst wäerten erëm relativ schnell mussen änneren, well mer eben en neie GDPR ëmsetzen elo am Mee an, wéi gesot, dann op d'mannst d'Referenz op d'Gesetz vun 2002, mä wahrscheinlech och nach eng Rei aner Adaptatioune musse virgeholl ginn, fir eis hei an dësem Beräich konform ze setzen zu deem neien Dateschutzreglement.

Dat gesot, soen ech lech Merci fir Är Attention, fir Är Gedold an ech ginn natierlech den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet de loi.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Jo, bei enger strikter Applikatioun vum Reglement hätt den Här Fayot sech eigentlech misse sëtze goen an dann duerno erëm opstoen. Mir kënnen eis d'Liewen awer géigesätteg schwéiermaachen, maache mer awer net!

Als Nächsten huet d'Wuert den Här Laurent Mosar.

Discussion générale

► **M. Laurent Mosar (CSV).** - Jo, Merci, Här President. Merci dem Rapporteur, deen en exzellente schrëftlechen an och mëndleche Rapport ofgeliiwwert huet, deen awer och de Mëtten eng Rei vu Froen thematiséiert huet, déi eis, mengen ech, alleguerten um Häerz leien, soudatt et net noutwendeg ass, dass ech nach eng Kéier am Detail op dee Projet aginn.

Ech wollt trotzdeem nach eng Kéier op zwee Punkten agoen, déi fir eis och vun enger grousser Wichtigkeet sinn. Deen éischte Punkt ass deen, trotzdeem, vun der Finanzéierung vun allméigleche Waffentransaktiounen. Do sollt schonn ënner viregte Regierungen, an och ënnert dëser, nach eng Kéier mei eng Präzisioun kommen an engem Waffengesetz, wat awer bis elo nach net komm ass.

Ech si jo perséinlech dervun iwwerzeegt, dass eis Finanzplaz awer nu guer näischt drun ze wannen huet, wann iwwert déi iergendwelch Zorte vu Waffengeschäfte géife finanzéiert ginn, souguer en admittant, dass se parfaitement legal sinn. An ech mengen, do muss sécherlech och eng nächst Regierung sech eng Kéier eng kloer Meinung doriwwer maachen, wéi mer mat Finanzéierung vu Waffeverkeef ëmginn.

Eng zweet Fro - wéi gesot huet de Franz Fayot déi eigentlech ganz gutt schonn hei duergeluecht, ech wollt se awer nach eng Kéier widerhuelen -, dat ass déi vun deem duebelen Agreement. Dat ass e System, dass ebe bei ganz sensibelen, natierlech an éischter Linn Waffeverkeef, awer och iwwert den Transit hei zu Lëtzebuerg u sech muss e Rapport, en Avis gemaach gi vum Ministère des Affaires étrangères.

An do hu mer eis alleguerten eng Rei vu praktesche Froe gestallt, well - an dat stoung och iergendwéi eng Kéier virun e puer Wochen an der Press, wou och Lëtzebuerg als Numm erëm gefall ass - do awer eng Rei Waffen am Transit zum Beispill géifen un d'Türkei goen. Wat jo och um Pabeier, an de Franz Fayot huet et ënnerstrach, eigentlech parfaitement legal ass, vu dass d'Türkei jo en NATO-Partner ass.

Mä och do, mengen ech, misst ee sech awer am Moment eng Rei vu Froe stellen, wann ee jo och weess, wou déi Waffe vun der Türkei an deene leschte Wochen a Méint agesat gi sinn. Duerfir hate mir och zu e puer déi Fro opgeworf, wéi eigentlech och do déi Avise géife redigéiert ginn.

Ech weess elo net, ob de Wirtschaftsminister eis do kann eng Äntwert ginn, vu dass dat doten net direkt a senger Kompetenz ass, mä éischter an der Kompetenz vum Ausseminister. Mä ech mengen, dass dat trotzdem Froe sinn, déi wichtig sinn. An et wär och gutt, wa mer eng Kéier vläicht géifen erkläert kréie vun deene jeeweilege Beamten, op Base vu wat déi doten Avisen och géife redigéiert ginn.

Dat gesot, gi mir awer als CSV-Fraktioun den Accord zu dësem ganz wichtige Projet.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. D'Wuert huet elo d'Madamm Simone Beissel.

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll och fir d'Éischt dem Franz Fayot en häerzleche Merci soe fir säin ausféierleche schrëftlechen a mëndleche Rapport zu dësem ganz technesche Projet.

Et geet jo drëm, fir an engem eenzegen Text u sech d'ganz Reglementatioun iwwert den

Export, Import an den Transit vu Wueren, mä awer och vu sougenannte sensibele Gidder festzehalen an op där anerer Säit d'Situatioun vun den Acteurs économiques ze verbessern.

Mir als DP si ganz frou, dass mer do - wéi gesot: mieux légiférer - an engem Text dat festhalen, dann huet een eng besser Iwwersiicht. Mä op där anerer Säit, an de Franz Fayot sougutt wéi de Laurent Mosar hunn et schonn ënnerstrach, ass et extrem wichtig, dass dee Regimm vun den Autorisatioune bleift, well et effektiv bleiwe muss. An et ass gesot ginn: Mir mussen terribel oppassen! Et ass eng Saach vun der Image de marque a vun der Seriositéit vu Lëtzebuerg, déi ganz Geschichte vum Transit.

Mir hate ganz vill Diskussiounen an der Kommissioun, déi ware ganz interessant, well wann deen u sech ganz strengen an duebelen Autorisationsregimm net bleift, hu mer als Lëtzebuerger Stat keng Iwwersiicht méi, wat hei iwwer Lëtzebuerg transitéiert. An notament mat där sensibeler Positioun vun der Tierkei, déi u sech déi eng Säit NATO-Partner ass an déi aner Säit awer a Syrien Saache mécht, iwwert déi ee kann diskutéieren, ass et wichtig, dass deen Autorisationsregimm ganz streng gehandelt gëtt.

Deen Text hei gëtt dat hier. An dofir bréngen ech den Accord vun der DP-Fraktioun. Villmools Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. D'Wuert huet elo den Här Gérard Anzia.

► **M. Gérard Anzia (déi gréng).** - Merci, Här President. E Merci un de Rapporteur, deen huet dat ganz detailléiert gemaach. Duerfir war et och berechtigt, dass en déi fënnf Minutten zousätzlech kritt huet an dësem Modell, fir dat ausféierlech ze beschreiwen.

Ech mengen, do ass alles gesot ginn. Eis louch et och als Gréng um Häerz, dass déi double Signature oder Autorisation geif bleiwen, wat dat sensibelt Thema ebe vun dem Waffentransit ueget.

A fir de Rescht ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Projet de loi.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Den Här Reding huet d'Wuert.

► **M. Roy Reding (ADR).** - Jo, Merci, Här President. Och d'ADR wëllt sech deem uschleissen an dem Rapporteur häerzlech Merci soen. Mir stëmmen dësen Text mat Freed mat.

Ech wollt awer op dat zrëckkommen, wat de Laurent Mosar gesot huet, wat mer och begrëissen, wat d'Türkei ueget an hire Rôle. Wa mer d'NATO als eng Wäertegemeinschaft betruechten, dann huet d'Türkei an der NATO näischt verluer.

Dat Land ass eng Menace fir Griichenland, dat Land ass eng Menace fir Zypern, dat Land üübt Mënscherechtsverletzungen aus, déi intolerabel sinn. Dat Land féiert en Invasiounskrich ouni internationaalt Mandat a Syrien. Eng Türkei, wa mer d'NATO als Wäertegemeinschaft an net als reng opportunistesch Bündnis betruechten, huet an där NATO näischt verluer!

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Ech erklären domat d'allgemeng Diskussioun fir ofgeschloss. D'Wuert huet den Här Wirtschaftsminister, den Etienne Schneider.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie.** - Jo, Merci, Här President. Virun allem dem Rapporteur e grouse Merci fir dat komplizéiert Gesetz, wat wierklech vill Joren ënnerwee war, vill Joren och beim Statsrot loung, bis all Mënsch sech eens war, fir dat doten hinze kréien. Et ass eng ganz komplizéiert Matière, déi bis haut dann iwwer dräi verschidde Gesetzer geregelt ginn ass, iwwer 50 Règlement-grand-ducale geregelt ginn ass an iwwer 20 Arrêté-ministéirielle geregelt ginn ass.

Et ass also elo gutt, dass mer emol eng Kéier een Text hunn, deen zesumme mam Ausseministère ausgeschafft ginn ass an dee Kloerheet schaaft, wat den Export an den Transit, wat d'Lizenzen ueget vun deene Matièreen, vun deene mer hei schwätzen. Dofir e grouse Merci och der Chamberskommissioun, dass se deem esou zoustëmmt.

Zu deene Remarque vum Här Mosar vläicht ee Wuert, wat d'Finanzéierung vun de Waffentransaktiounen ueget: Dat ass d'Kompetenz effektiv vum Finanzministère. Mä ech mengen, och do muss een elo op Basis vun deem Gesetz eng Kéier drugoen an dat ee fir alle Mol kloerstellen.

An dann zu deem zweete Punkt: Wa Waffen transitéiere vun engem EU-Land iwwer en anert EU-Land zum Beispill Richtung Türkei - kommt,

mir huelen de Fall: Frankräich verkeeft Waffen un d'Türkei, déi awer fir d'Éischt op Lëtzebuerg hei op de Fluchthafe kommen, da vun der Cargolux weidergeschéckt ginn -, da si mir net zoustänneg, fir eng Lizenz ze maachen, mä dann ass et dat Land, dat exportéiert, näamlech an deem heite Fall wär dat Frankräich, dat d'Lizenz muss maachen, fir déi Waffen, wann et der da sinn, fir déi an d'Türkei ze ginn. Dat heescht, do si mir aus dem Coup eraus. Europa gëtt als Eent ugesinn. An et ass dat Land, wat de Pays d'origine ass, dat sech da muss ëm déi Lizenze këmmern.

Voilà, dat gesot, wéi gesot, nach eng Kéier e grouse Merci un lech alleguerten. Voilà!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och dem Här Minister. Mir kënnen dann zur Ofstëmmung iwwergoen iwwert de Projet 6708.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6708 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen, dann d'Procuratiounen. D'Ofstëmmung ass elo ofgeschloss.

Mir hunn 59 Participatiounen um Vott, 59-mol Jo. Domat ass de Projet 6708 unanime ugeholl.

(Interruption)

War iergende Problem beim Vote?

(Concertation interne)

Also 60-mol Jo. Domat ass de Projet 6708 unanime ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Felix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par M. Laurent Mosar), Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze froen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Mir ginn zum nächste Projet iwwer, dem Projet de loi 7233 betreffend d'Moderniséierung vun der Zuchstreck Lëtzebuerg-Klengbetten. D'Wuert huet direkt d'Rapportrice, d'Madamm Josée Lorsché.

6. 7233 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 10 mai 1995 relative à la gestion de l'infrastructure ferroviaire

Rapport de la Commission du Développement durable

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng), rapportrice.** - Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegeen, mat dësem Projet de loi komme mer zrëck op d'Streck Lëtzebuerg-Klengbetten, déi eng Längt vun ongeféier 19 km huet an d'Stad Lëtzebuerg mam belschen Eisebunnrsseau verbënnt. Déi betraffe Linn ass donieft och Bestanddeel vum Projet Eurocap-Rail, dee geduecht ass, fir d'Verbindung tëschent Bréisel, Lëtzebuerg a Stroossbuerg massiv ze verbessern, wat jo net vu Muttwëll ass.

Fir de Giddertransport stellt dës Streck eng Alternativ zum Korridor 2 duer, deen iwwer Rotterdam, Antwerpen, Beetebuerg a Basel/Lyon verleeft. Et kann een also soen, dass d'Klengbettener Streck net nëmme fir Lëtzebuerg eng grouss Bedeutung huet, mä dass se och am internationalen Zuchverkéier eng droend Roll spillt, mat beispillsweis bis zu 6.000 bis 7.000 Voyageuren am Dag.

Dir Dammen an Dir Hären, scho mam Gesetz vum 28. Abrëll 2014 hate mir unanime an der Chamber decidéiert, dass den Tronçon Lëtzebuerg-Klengbetten fir 60,8 Milliounen sollt moderniséiert ginn, mat der Reelektrifikatioun vun

der ganzer Streck. Aus enger ganzer Rei vun techneschen Ursachen, déi haaptsächlech mat der Tensioun an der Interoperabilitéit vun deene verschiddene Systemer ze dinn huet, huet sech am Laf vun den Aarbechten erausgestallt, dass et mam initiale Budget net duergeet. Aus deem Grond ass eng Reevaluatioun vum gesamte Projet duerchgefouert ginn, fir déi eenzel Zousazbudgeten op deenen Aarbechte kloer ze definéieren.

D'Majoratioun, déi haut virläit, besteet aus véier Deeler a bezitt sech op d'Aarbechten an der Stater Gare, wou d'Catenairen an déi nei europäesch Normen ugepasst musse ginn, zweetens och op d'Upassungen um Niveau vun der Sécherheet vun de Systemer, der Fiabilitéit, dem Ëmweltschutz an der technescher Interoperabilitéit, déi och un d'Normen ugepasst ginn, déi d'Europäesch Kommissioun virschreift, dann drëttens op d'Rekonstruktioun vun zwou Brécken zu Mamer an enger zu Klengbetten, déi sech als méi komplex erausstellt, wéi uganks geduecht ginn ass. Déi véiert Majoratioun bezitt sech op d'Travaux de génie civil, op d'Fondatioune vun de Catenairen, déi standardiséiert ginn, an op d'Verbesserung vun der Sécherheet op der Streck fir de Fall, dass op der Streck geschafft muss ginn.

An Zuelen ausgedréckt heescht dat, dass d'Reevaluatioun vum Projet zu enger Majoratioun vun insgesamt 7,5 Milliounen Euro féiert. Op Basis vum Präisindex vum Abrëll 2016 klëmmt den initial gestëmmte Montant domat vu 60,8 Milliounen Euro op 71,9 Milliounen Euro.

Grad wéi de Franz Fayot wëll ech keng „Saalflucht“ verursaachen a ginn net op déi technesch komplex Matière an. Dir kënnt déi awer gären am Projet de loi am Dokument 7233 noliessen, wann dat lech interesséiert. Wéi gesot, et ass eng héich spezialiséiert Matière, déi net jiddwereen direkt versteet.

Deposéiert gouf dëse Projet de loi den 19. Januar 2018 vum Minister François Bausch. A sengem Avis vum 20. Mäerz 2018 war de Statsrot mam Inhalt vum Projet d'accord an och d'Kommissioun hat näischt drun auszesetzen, soudatt se den 19. Abrëll 2018 mäi Rapport eestëmmeg ugeholl huet.

Ech kommen zum Schluss, léif Kolleginnen a Kollegeen, a wëllt net nëmmen am Numm vun der grénger Fraktioun, mä och am Numm vun alle Leit, déi regelméisseg mam Zuch op Bréisel fueren a frou sinn, dass d'Streck moderniséiert gëtt, lech invitéieren, dëse Projet de loi ze stëmmen.

An an der Hoffnung, dass och d'Belsch hir Hausaufgabe maachen, ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci der Madamm Rapportrice. Als Éischte kritt den Här Marco Schank d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Marco Schank (CSV).** - Här President, léif Kolleginnen a Kollegeen, ech wollt fir d'Éischt am Numm vu menger Fraktioun der Madamm Josée Lorsché Merci soen, der Rapportrice, fir deen exzellente mëndlechen a schrëftleche Rapport. Si mécht dat gutt, wéi ëmmer.

An ech wollt och direkt am Ufank soen, dass mir dee Projet selbstverständlech wäerte stëmmen. D'lescht Woch an der Mobilitéitsdebatt hu mer däitlech gemaach, dass mir d'Investissement an d'Schinn net nëmme begrëissen, mä dass mer déi och ënnerstëtzen.

An ech hunn och ganz staark appreciéiert - ech wollt dat soen -, dass de Minister Bausch op déi sëllege Froen, an ech hat der eng ganz Partie, och geäntwert huet am Kader vun där Mobilitéitsdebatt.

Just an enger Saach wëll ech nohaken, an zwar hate mer an der leschter Kommissioun vum Développement durable versprach kritt, mir géifen en Dokument kréie vun der CFL-Direktioun am Kontext vun de Retarden, der Pünktlechkeet vun den Zich. A mir hunn och een Deel dovunner kritt. Mir kruten näamlech d'Chifferen, d'Statistiken. Dat Eenzegt, wat mer net kruten, dat sinn déi Ursachen, déi bedéngen, dass déi Onpünktlechkeeten déi sinn, déi se ebe sinn. An ech wollt am Fond de Message matginn un de Statssekretär, fir dat nach eng Kéier ze rappéléieren, dass mer dat och géifen nogereecht kréien.

Ansonste géif ech am Numm vu menger Fraktioun den Accord ginn. Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!